

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Můžē vlastník lesa povolit otevřené ohně do vzdálenosti 50 m od okraje lesa?

Dle § 20 odst. 1 písm. k) zákona č. [289/1995](#) Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen lesní zákon), je v lesích zakázáno mj. rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně mimo vyhrazená místa. Tento zákaz je se vztahuje dle § 20 odst. 2 i na místa do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Porušení uvedených zakázů může být kvalifikováno obecním úřadem obce s rozšířenou působností jako přestupek dle § 53 odst. 1 písm. o).

V praxi jsem se setkal s případem, kdy více fyzických osob pravidelně rozdělovalo otevřené ohně na pozemku vedle lesa, a to právě do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Jejich jednáním se začal zabývat správní orgán jako podezření z přestupku. Z provedeného dokazování však správní orgán zjistil, že sousední pozemek má stejného vlastníka jako les (!), s nímž sousedí. Vlastník navíc o rozdělování otevřených ohňů prokazatelně věděl, a na dotaz správního orgánu uvedl, že mu ohně na sousedním pozemku nevadí. Lze takovéto jednání vlastníka lesa označit za platné udělení výjimky z uvedeného zakazu? Pro odpověď musíme nejprve určit, v jakém právním postavení se nachází vlastník lesa ve vztahu k daným fyzickým osobám a jaká je právní povaha udělení výjimky, tj. zda je v postavení správního orgánu ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád (dále jen správní řád) a vydává úkon dle správního řádu.

Právní postavení vlastníka lesa a povaha udělení výjimky.

Lesní zákon výslovně postavení vlastníka lesa a právní povahu udělení výjimky dle § 20 odst. 4 neřeší. Lze se setkat s názorem, že materiálně vlastník lesa vystupuje jako nositel veřejné správy a vystupuje vůči uživatelům lesa v nadřazeném postavení.^[1] Tudíž udělení výjimky dle §20 odst. 4 lesního zákona je individuálním správním aktem (rozhodnutím dle správního řádu), které nelze udělit neurčitému počtu adresátů a účinky může mít pouze pro futuro.^[2]

S tímto názorem nesouhlasím. Orgány státní správy lesů (správní orgány) jsou jednak vyjmenovány v § 47 lesního zákona, a navíc lesní zákon pamatuje na případ, kdy je fyzické osobě svěřena působnost v oblasti veřejné správy (a je tedy správním orgánem), a to v § 39 odst. 2 lesního zákona, který stanovuje práva lesní strážě. U vlastníka lesa žádná mocenská oprávnění v lesním zákoně nenajdeme. Vlastník lesa se vůči uživatelům lesa nenachází v nadřazeném postavení. Jde stále o soukromou osobu, která je ve výkonu svého vlastnického práva k lesu omezena obecným užíváním lesů dle § 19 lesního zákona.^[3]

Tato soukromá osoba má však lesním zákonem přiznaná specifická oprávnění, která se určitým způsobem vztahují k obecnému užívání lesa, např. dávat pokyny dle § 19 odst. 1 návštěvníkům lesa, nebo právě udělovat výjimky ze zakázaných činností dle § 20 odst. 4. Udělení výjimky však není výkonem veřejné správy, ale zákonem přiznaným právem soukromé osoby, jež určitým způsobem „modifikuje“ obecné užívání lesa. Např. L. Pauldura tato oprávnění vlastníka lesa nazývá jako „oblast zbytkové autonomie vlastnického práva“, tj. ta část vlastnického práva, jež zůstává vlastníkovu lesa zachována i přes omezení výkonu jeho vlastnického práva obecným užíváním lesů.^[4] Právní řád pro takovou výjimku nepředepisuje žádnou formu, ani možnost jejího přezkoumání správním orgánem či soudem. Lze ji tak udělit písemně i ústně. ^[5] Nelze vyloučit ani konkludentní udělení výjimky. Na její

vydání není právní nárok. Kromě oplocení lesa (§ 32 odst. 8) lesní zákon výslovně neuvádí ani důvody, pro které lze tako výjimku udělit. Lze ji tak udělit i např. za úplatu.[6]

Možnost vlastníka udělit výjimku rozdělat oheň do 50 m od okraje lesa.

Dle prostého textu lesního zákona takovou možnost vlastníka lesa nemá. Lesní zákon tuto možnost poměrně nelogicky dává vlastníkovi pouze pro ohně přímo v lese dle § 20 odst. 4. Dle komentářové literatury: „ s *ohledem na to, že les ohrožuje nejen rozdělování ohňů přímo v něm, ale také v jeho ochranném pásmu, je v lesním zákoně zakázáno i rozdělování nebo udržování otevřených ohňů do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Z tohoto zákazu nemůže vlastníka lesa ani orgány státní správy lesů udělit výjimku.*“ [7]

Je otázkou, jaký je smysl takové úpravy. Hlavním účelem lesního zákona je dle důvodové zprávy vyvážení opravných zájmů vlastníků lesů (výkon jejich vlastnického práva) a veřejného zájmu na intenzivní a efektivní ochraně lesů. Pokud však zákon umožňuje vlastníkovi lesa dát souhlas k rozdělování přímo v lese, jaký je tedy rozumný důvod pro nemožnost udělení souhlasu na sousedním pozemku, jež vlastní rovněž vlastníka lesa? Hodnotový základ obou ustanovení je stejný: ochrana lesa před rizikem požáru. Otevřený oheň rozdělaný přímo v lese navíc představuje mnohem větší riziko pro les a jeho funkce, než oheň do 50 m od jeho okraje. Přesto vlastníka lesa v prvním případě souhlas k rozdělování ohně dát může, ale v druhém ne. V prvním případě by tedy dle doslovného výkladu zákona původce ohně jednal po právu, v druhém by ale naplňoval skutkovou podstatu přestupku dle § 53 odst. 1 písm. o) lesního zákona.

Důvodová zpráva k lesnímu zákonu odpověď, proč zákon řeší dvě situace se stejným teleologickým pozadím rozdílně, nenabízí. Avšak není bez zajímavosti, že původní vládní návrh lesního zákona možnost udělení výjimky vlastníkem lesa k rozdělování ohně přímo v lese vůbec neobsahoval (stejně jako k rozdělování ohně do 50 m od lesa).[8] Možnost udělení takovéto výjimky se do lesního zákona dostala až v důsledku společné zprávy výborů Poslanecké sněmovny k návrhu lesního zákona, avšak nemožnost vlastníka lesa udělit souhlas k ohňům do 50 m od okraje lesa zůstala bez rozumného důvodu zachována.[9]

Z výše uvedeného pak nezbyvá, než dojít k závěru, že jde o logickou mezeru v zákoně způsobenou zřejmě opominutím zákonodárce při legislativním procesu. Takovou mezeru lze řešit pomocí analogie, [10] která dle judikatury i odborné literatury ve správním právu přípustná, pokud je ve prospěch účastníka (zde původce ohně jako možného účastníka přestupkového řízení) a nevede k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem (zde touto hodnotou je ochrana lesa).[11] Pokud je tedy les i sousední pozemek ve vlastnictví téže osoby, která dá souhlas k rozdělování ohně do vzdálenosti 50 m od okraje na lesa na tomto sousedním pozemku, na případ by se měl analogicky aplikovat § 20 odst. 4. Uvedené jednání by se tedy nemělo kvalifikovat jako přestupek.

Závěr

Vlastník lesa při udělování výjimek dle § 20 odst. 4 lesního zákona nejedná jako správní orgán, ale jako soukromá osoba. Jde specifické oprávnění, které opravňuje vlastníka lesa určitým způsobem „modifikovat“ obecné užívání návštěvníky lesa. Výjimku lze udělit v jakékoliv formě, mlčky, a to i zpětně. Pro založení ohně do 50 m od okraje lesa lze analogicky aplikovat § 20 odst. 4 lesního zákona.

Mgr. Vít Fišer,
právník ve veřejné správě

[1] PAULDURA, Lukáš. Právní nástroje regulující užívání lesa a vlastník lesa jako regulátor sui generis. Dny práva - 2009 - Days of Law: the Conference Proceedings, 1. edition. Brno: Masarykova univerzita, 2009.

[2] Tamtéž

[3] MÁCHA, Aleš. Veřejné užívání jako subjektivní právo. Správní právo. 2015, č. 4-5, s. 202.

[4] PAULDURA, Lukáš. Právní nástroje regulující užívání lesa a vlastník lesa jako regulátor sui generis. Dny práva - 2009 - Days of Law: the Conference Proceedings, 1. edition. Brno: Masarykova univerzita, 2009

[5] ZAVORAL, Tomáš. Právní prostředky ochrany lesa při obecném užívání lesů. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2018, s. 55.

[6] Tamtéž

[7] DROBNÍK, Jaroslav a Petr DVOŘÁK. Lesní zákon: komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010. (§ 20)

[8] Sněmovní tisk 1591.

[9] Sněmovní tisk 1806.

[10] MELZER, Filip. Metodologie nalézání práva. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010, s.228.

[11] MATES, Pavel. Analogie ve správním právu. Správní právo. Praha, 2011, roč. 44, č. 6, s. 349.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)

- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)